

TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMET LİSANS PROGRAMLARININ ORTAK GÖRÜNÜRLÜĞÜ VE GEDİZ FARKI

Eğitimin Anlamları

Selahattin ERTÜRK Eğitimin anlamları üzerinde dururken birbirinden farklı altı anlamına işaret etmektedir. Çok ilginç bir saptamayla 1. Anlamının disiplin, 2. Anlamının sosyal hizmet, 3. Anlamının kazanım, 4. Anlamının öğrenim, 5.anlamının sosyal kurum ve 6.anlamının da kasıtlı kültürlenme süreci olduğunu ifade ediyor.

Görüldüğü gibi eğitimi 2. Anlamıyla sosyal hizmet, 5. Anlamıyla da sosyal kurum olarak nitelenmektedir. Sosyal Pedagog kavramının çıkış noktası da burasıdır.

Herkesin soyutu somuta indirgeyerek öğrenmekte zorlandığı sosyal hizmet nedir? Ve tanım hangi unsurlardan oluşmaktadır.

Tanım

Sosyal hizmet; bireyin temel kapasite yetkinlikleri doğrultusunda kendini geliştirme ve kendi kendine yardım ve işbirliği ilkesi uyarınca değişmekte olan dünya ve toplum yapısı içinde kişi, aile, grup ve toplulukların hizmetlere ulaşması, ihtiyaçlarının karşılanması, sorunlarının çözümlenmesine ve çevreleriyle karşılıklı uyumuna yardım etmek için insan kaynakları ile sosyal ve ekonomik koşulların korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak amacıyla kendine özgü yöntem ve tekniklerle, insan ilişkilerindeki becerilere dayanan sistemli, programlı çalışmalarını kapsayan bir meslektir.

1. Kendini geliştirme
2. Kendi kendine yardım
3. İşbirliği ilkesi
4. Dünyadaki değişimler
5. Toplum yapısı ve değişimler
6. Kişi
7. Aile
8. Grup
9. Topluluk
10. Hizmete ulaşma
11. İhtiyaç giderme
12. Sorun çözme
13. Çevreler(fiziki, sosyal, kültürel)
14. Karşılıklı uyum

15. İnsan kaynakları
16. Sosyal ve ekonomik koşulların korunması ve geliştirilmesi
17. Amaç
18. Kendine özgü bilimsel yöntemler
19. Kendine özgü teknikler
20. Beceriler
21. Sistemli, programlı bir meslektir.

Öğretim Programı nedir?

Öğretim Programı; öğrenci veya hedefteki kişi veya kişilere okulda, okul yerine geçecek ortamlarda, sokakta ve evde bir ders veya alanla ilgili öğrenme yaşantıları düzeneğinin sunulmasıdır. Öğretimin basamakları var. O.Ö.E.ilkokul, ortaokul, lise, ön lisans, lisans, y.lisans ve doktora. Bunların bazılarına muadil yaygın eğitim programları da bulunmaktadır.

Amaç; istenilen sonuçların neler olduğuna odaklanmayı sağlar. Bunda genel eğitim sistemi, kültür ve model alınan ülke sayısı önemlidir. Elbette müfredata tabi tutulan hedef kitlenin Allah vergisi yetenekleri, gizil güçleri, kültürün sunduğu olanaklardan alabildikleri, kültürleme süreci ile sosyal donatılar, öğretim mekanları, laboratuvarlar ve atölyeler önemlidir. Kişiliğin bilişsel dizgesi daha çok kültürleme süreciyle güçlenir. Bütün bunlar önemlidir de öğretim üye ve yardımcılarını önemli değil mi dir? Elbette öğreticiler önemlidir. Şu kadarı var ki yükseköğretim de olsa eğitim faaliyeti hocaların bireysel çaba ve yaratıcılıklarından ibaret değildir. Bu nedenle program tartışması yapıyoruz.

Sosyal Hizmet Programlarının Uzak hedefleri Neler Olabilir?

Eğitimde uzak hedef felsefeyi yansıtır. Görülecek işle ilgili yön (izlence) göstermek, yani sosyal hizmet eğitiminin hangi alanlarda işe koşulacağını ortaya koymak programla ilgilidir. Bu nedenle dersler somut olarak alanlara göre kodlanır.

Irak (ülkisel) hedefler daha çok politika ve politik felsefeyle ilişkilendirilebilir. Mesela Refah Devleti, Cihangir Devlet, Sınıfsız Toplum ırak hedeflerdir. Biz bunların içinden Refah Devletini seçmekteyiz. Mutlu ve özgür birey, sosyal adalet, sosyal refah ile demokratik sosyal hukuk devleti dengelerinin bir arada istenmesi de yakınlaştırılması gereken ırak hedefler arasında sayılabilir.

Sosyal Hizmet Programının Amacı

Sosyal Hizmet Programının amacı; evrensel değerler doğrultusunda sosyal hizmet eğitimini vermek, bilim üretmek ve üretilenlerin paylaşılmasını mümkün kılmak, toplumla işbirliği içinde olmak, politika üretmek, üretenleri desteklemek, toplumda var olan sosyal sorunların çözümüne katkıda bulunmak, toplumdaki eşitsizlikleri gidermek, insan hakları ihlallerine engel olmak ve insan haklarının toplumda herkes için geçerli kılınmasını sağlamaktır. Nihai hedef ise; sosyal refah devletidir.

Bu tanıma uygun olarak mesleki bir disipline dayanacak şekilde sosyal hizmet eğitim programları nerelerde uygulandı veya uygulanmaktadır?

SSYB Sosyal Hizmetler Akademisi,

H.Ü.Sosyal Çalışma Bölümü,

Başkent Üniversitesi SBF Sosyal Hizmet Bölümü,

Bugün sosyal hizmet eğitimi veren lisans bölüm sayısı elimdeki son verilere göre 41'e çıkmıştır.

SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ 2015-2016 TABAN PUANLARI VE BAŞARI SIRALAMASI

ÜNİVERSİTE ADI	BÖLÜMÜN ADI	KON.	YER.	PUAN TÜRÜ	EN KÜÇÜK	BAŞARI SIRASI*	EN BÜYÜK
1. Gediz Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	382,30958	38.400	390,42183
2. Ankara Üni.	Sosyal Hizmet	77	77	TM-3	379,89527	41.000	394,74454
3. İstanbul Üni.	Sosyal Hizmet	57	57	TM-3	379,75056	41.100	391,73238
4. İstanbul 29 Mayıs Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	5	5	TM-3	379,70520	41.200	398,69071
5. Hacettepe Üni.	Sosyal Hizmet	185	185	TM-3	378,01065	43.000	394,84890
6. Anadolu Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	TM-3	377,43151	43.500	397,17169
7. Başkent Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	5	5	TM-3	376,91440	44.100	389,38927
8. Selçuk Üni.	Sosyal Hizmet	72	72	TM-3	374,94303	46.300	405,40370
9. İstanbul Sabahattin Zaim Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	8	8	TM-3	374,35971	47.000	386,52187
10. Sakarya Üni.	Sosyal Hizmet	57	57	TM-3	373,96922	47.400	385,34139
11. Biruni Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	5	5	TM-3	373,55396	47.900	376,87699
12. İstanbul Medipol Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	373,09856	48.400	379,87902
13. Necmettin Erbakan Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	TM-3	373,00541	48.500	377,25111
14. Adnan Menderes Üni.	Sosyal Hizmet	77	77	TM-3	372,68412	48.900	381,85339
15. Maltepe Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	372,40055	49.200	378,17387
16. İstanbul Aydın Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	372,13043	49.500	375,59514
17. Yalova Üni.	Sosyal Hizmet	67	67	TM-3	371,70918	50.000	387,77115
18. Turgut Özal Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	YGS-5	398,05596	50.200	422,67158
19. Üsküdar Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	9	9	TM-3	371,46682	50.300	376,99511
20. Kto Karatay Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	371,09443	50.800	441,87377
21. Cumhuriyet Üni.	Sosyal Hizmet	52	52	TM-3	370,72761	51.200	380,20783
22. Adıyaman Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	TM-3	369,89157	52.200	377,03223
23. Kırıkkale Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	TM-3	369,79855	52.400	376,63751

24. Karabük Üni.	Sosyal Hizmet	82	82	TM-3	368,69627	53.700	382,23189
25. Recep Tayyip Erdoğan Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	TM-3	368,18783	54.300	374,16414
26. İstanbul Esenyurt Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	5	5	TM-3	367,47411	55.200	372,00330
27. Nişantaşı Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	367,46152	55.200	373,75122
28. Erzincan Üni.	Sosyal Hizmet	62	62	TM-3	367,37404	55.300	376,32105
29. Bingöl Üni.	Sosyal Hizmet	108	108	TM-3	363,77044	60.000	380,54126
30. Lefke Avrupa Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	5	5	TM-3	362,50729	61.600	367,95114
31. Yakın Doğu Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	TM-3	352,21334	76.600	358,48825
32. Kocaeli Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	YGS-5	375,95832	79.200	413,82687
33. Uluslararası Kıbrıs Üni.	Sosyal Hizmet (İngilizce) (Tam Burslu)	12	12	TM-3	346,73202	85.300	358,14504
34. Ondokuz Mayıs Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	YGS-5	370,96704	87.500	416,36657
35. Celal Bayar Üni.	Sosyal Hizmet	41	41	YGS-5	370,64494	88.000	401,30058
36. İstanbul Arel Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	6	6	YGS-5	364,88071	98.700	379,64061
37. Düzce Üni.	Sosyal Hizmet	62	62	YGS-5	361,40319	106.000	396,73029
38. İstanbul Gelişim Üni.	Sosyal Hizmet (Tam Burslu)	8	8	YGS-5	360,11504	109.000	393,96839
39. Gümüşhane Üni.	Sosyal Hizmet	52	52	YGS-5	353,37257	124.000	382,34394
40. Bitlis Eren Üni.	Sosyal Hizmet	47	47	YGS-5	347,62336	138.000	399,22921
41. Atatürk Üni.	Sosyal Hizmet (Açıköğretim)	2563	2563		307,28230		412,60212

Kaynak: <http://www.basarisiralamalari.com>

Öğretim programları; Mesleki görüş, motivasyon ve gelecek tasarımı için program önemlidir. Ayrıca programın iş yaşamına *uygunluğu her zaman için dikkate alınmalıdır.

TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMET LİSANS PROGRAMLARININ ORTAK GÖRÜNÜRLÜĞÜ VE GEDİZ FARKI

1. YARIYIL	ÜNİVERSİTE SAYISI	5.YARIYIL	ÜNİVERSİTE SAYISI
Sosyal Hizmet Mesleğine Giriş	37	Sosyal Hizmet Kuramları III	23
Sosyal Hizmet Tarihi	10	Ailenin Yapısı, İşlevleri ve Aile Eğitimi	8
Sosyal Hizmet Kurumlarını Tanıma	27	Aile ve Çocuklarla Sosyal Hizmet	27
Psikolojiye Giriş	37	Aile Danışma Hizmetleri	11
Sosyolojiye Giriş	36	Tıbbi ve Psikiyatrik Sosyal Hizmetler	30
Temel Bilgi Teknolojileri	24	6.YARIYIL	
2.YARIYIL		Ekonomik Kalkınmanın Sosyal Analizi	2(benzer)
Rapor Yazma ve Sunma Becerileri	27	Sosyal Hizmet Yönetimi	29
Mukayeseli Hayır Hizmetleri ve Sosyal Yardım	0	Sosyal Hizmet Kurumlarında Uygulama	18
Gelişim Psikolojisi (Çocuk-ergen)	5	Yaşlılık Dönemi ve Yaşlılara Yönelik Hizmetler	26
Sosyal Psikoloji	16	Suçluluk ve Sosyal Hizmet	25
Sosyal Antropoloji	31	Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetleri	12
Hukukun Temel Kavramları	35	7.YARIYIL	
3.YARIYIL		Engellilik ve Engellilere Yönelik Hizmetler	30
Sosyal Hizmet Kuramları I	33	Sosyal Politika ve Planlama	34
Sosyal Hizmet Araştırmaları	35	Sosyal Hizmet Kurumlarında Uygulama	18
İDS I	35	Sosyal Hizmet Mesleğinde Küresel Perspektifler	2(benzer)
Türkiye'nin Toplumsal Yapısı	34	Sosyal Hizmet Felsefesi ve Etik	28
Aktif Yaşlanma	0	8.YARIYIL	
Temel Matematik ve İstatistiğe Giriş	30	Sosyal Hizmet Kurumlarında Blok Uygulama	32
4.YARIYIL			
Sosyal Hizmet Kuramları II	29	NOTLAR	
Sosyal Hizmet Hukuku	27	1. Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde sadece zorunlu dersler listesi bulunmaktadır, ders öğretim planı ulaşılamamıştır.	
İDS II	31	2.Gümüşhane Üniversitesi'nde 4. yıla ve tüm güz dönemlerine ilişkin ders planlamasına ulaşılamamıştır.	
Sosyal Fayda Ölçümü, İstatistik-Analiz	9(istatistiğe giriş)	3.Cumhuriyet Üniversitesi'nin sadece dört yarıyılına ulaşılabilmektedir.	
Uygulamalı Sosyal Hizmet Araştırmaları	30	4.Bingöl Üniversitesi ve Lefke Avrupa Üniversitesi'nin ders planlarına ulaşılamamıştır. BU DURUMDA 37 RAKAMI TAM OLARAK KABUL EDİLMEKTEDİR.	

PROGRAM BEKLENTİLERİ

Genel Beklentiler

Program beklentileri dünyadaki gelişmeler, sosyal hizmet uzmanına duyulan ihtiyaç ve bu ihtiyacın hangi alanlara yönelik olduğu konusuyula ilgilidir. Makro düzeyde bu ihtiyacı en çok Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın duyması beklenmektedir. Sağlık Bakanlığı ve sıralı olarak kamusal merkezi örgütler (AFAD gibi) ve taşra örgütleri, yerel yönetimler ve STK'lar da SHU ihtiyacı duyacaktır. Bunların tümüne birden makro beklentiler denir. Bu saydığımız kurum ve kuruluşların programlarımızla ilgili eleştiri veya katkıları olacaksa bunlar esnek programa dahil edilebilecektir. Endüstrinin ihtiyaç duyduğu SHU ile çocuk evlerinin ihtiyaç duyduğu SHU larını aynı programa tabi tutuyoruz. Genelci yaklaşım deyip geçiyoruz. Burada ortaklık; mesleki eğitimde program geliştirme esaslarına, çağın ve öğretim stratejilerinin gereklerine uygun olarak sağlanamamıştır.

Akademik kadrolardaki çeşitlilik lisans programları ders isim ve içeriklerine de yansımıştır. Bazen Akademi'deki dersleri özler hale geliyoruz. Bu bölümlerde ki sosyolog, psikolog, pdr ve öğretmenlik branşlarına mensup akademisyenlere hiç değilse 45 Kredilik Sosyal Hizmet Mesleki kimliğini kazandırmak üzere Mesleki Formasyon Kazandırma Programları açılmalıdır. YÖK de SHU olmayanların bu programı tamamlamasını zorunlu hale getirmelidir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Program Beklentileri

Bakanlığın sosyal hizmet uzmanı yetiştirme programları ile ilgili somuta indirgenmiş bölümlere intikal eden beklentileri yoktur. SHÇEK'in büyütüp geliştirilmesinden oluşan ve böylece örtük adı Sosyal Hizmetler Bakanlığı olan Bakanlık bürokrasisi SHU dışı kadrolardan oluşmaktadır. Bu Bakanlığın tüm ana (hat) hizmet birimlerinin SHU lar tarafından yönetilmesi gerekir demek Sağlık Bakanlığı'nın doktorlar, Adalet Bakanlığı'nın yargıçlar tarafından yönetilmesi gerekir demekten daha doğrudur. Bütün mağdurlar, dezavantajlılar, çocuklar, gençler, yaşlılar, engelliler vb. gibi sorumluluklarının yanı sıra sosyal adaletin ve kamu sosyal gücünün de temsili de SHU larının görev alanı içindedir.

Milli Eğitim Bakanlığı her zaman Eğitim Fakülteleri özellikle de Eğitim Bilimleri Bölümleri ile eşgüdüm halinde çalışır. Program değişikliği önerilerinde bulunur. Çünkü tüm ana hizmet birimlerinde, kurmay ve destek birimlerde öğretmenler yönetici olarak bulunurlar. Eğitim Fakültelerinden ne isteyeceklerini iyi bilirler. Eğitim Fakülteleri de Bakanlıktan neler istemesi gerektiğini bilir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı gibi bizim programlarımızın paydaşı da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olmalıdır.

Öğrenci Beklentileri

Bizim öğrencilerimizin programla ilgili beklentilerinin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu varsayılabilir. Bunun sebebi de ilk 201 binden öğrenci almakta oluşumuzdur. Buna rağmen beklentiye ana-baba mesleği, geldiği sosyo-ekonomik düzey, bölge, sosyal hizmet mesleği hakkındaki bilgi ve algıları etkilemektedir. Programa dahil olduktan sonra çalışma

şartlarının pek de kolay olmadığını kurum tanıma dersinde öğrenmekte ve ona göre konumlanmaktadırlar.

67 Bölümün ve halen eğitim-öğretim yapılan 41 bölümün farklı öğretim programlarını genelci yaklaşım adı altında sürdürmeleri Anabilim Dallarının gelişmesine de mani olmaktadır. Yakından izlediğim, başlangıçta bir anabilim dalı olan Özel Eğitim Bölümleri nasıl işitme engelliler, görme engelliler, ortopedik engelliler, uyumsuz çocuklar gibi ayakları yere değen kaynaşıklığı, işgörürlüğü, ulaşılabilirliği ve ihtiyaca cevap vermesi bakımından gerçekçi olan anabilim dallarını doğurmuştur. Bizim de çocuk refahına, aile ve gençliğe, engellilere, kadınlara ve işsiz ve evsizlere, göçmen ve sığınmacılara, sosyal yardım ve hayır hizmetlerine, sağlığa ve toplum sağlığına yönelik, gerçekçi bir izleneye bağlı olarak akademik-idari bakımdan gelişme yoluna girebilmeliyiz.

Sosyal Hizmet Programlarında Gediz Örneği

- ✓ Etkin bir rehberlik, eşgüdüm ve yönlendirme sisteminin kurulması gerektiğini göstermektedir ,
- ✓ Müfredatların iş hayatının istekleri, meslek alanlarının gerekleri doğrultusunda yapılması elzemdir. Bu konuda program geliştirme çerçevemizi oluşturacak somut alan araştırmaları bulunmamaktadır. Bununla birlikte Türkiye, Avrupa ve ABD örnekleri ile Mesleki Eğitimde Program Geliştirme Esasları dikkate alınarak Gediz Örneği oluşturulmuştur.
- ✓ Sosyal Formasyonun yanı sıra sosyal hizmet uzmanına araştırmacı kişilik kazandırmak esas programın her aşamasında gözetilmiştir.

BOLOGNA SÜRECİ

Bologna Süreci, 2010 yılına kadar Avrupa Yükseköğretim Alanı yaratmayı hedefleyen bir reform sürecidir. Pek çok uluslararası kuruluşun işbirliği ile 47 üye ülke (Karadağ'ın bağımsızlığını ilan etmesiyle üye ülke sayısı 45 ten 46 ya, son olarak Kazakistan'ın da sürece dahil olmasıyla 47'ye yükselmiştir) tarafından oluşturulan ve sürdürülen bir süreçtir.

Bologna Süreci kapsamında yayımlanan bildirimlerin yasal bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

Bologna Sürecinin oluşturmayı hedeflediği Avrupa Yükseköğretim Alanı içerisinde yer alan ülke vatandaşları, yükseköğrenim görmek ya da çalışmak amaçları ile Avrupa'da kolayca dolaşabileceklerdir. Avrupa, gerek yükseköğretim ve gerekse iş imkanları açısından dünyanın diğer bölgelerinden kişiler tarafından tercih edilir hale getirilecektir.

Avrupa Yükseköğretim Alanında en gerçekleşmesi arzulanmayan şey, üye ülkelerin eğitim sistemlerinin tek tip yükseköğretim sistemi haline getirilmesidir. Avrupa Yükseköğretim Alanı'nda asıl hedeflenen, çeşitlilik ile birlik arasında bir denge kurulmasıdır. Amaç, yükseköğretim sistemlerinin kendilerine özgü farklılıkları korunarak birbirleriyle karşılaştırılabilir olması ve uyumlu hale getirilmesinden ibarettir. Bu şekilde, bir ülkeden ya

da yükseköğretim sisteminden bir diğerine geçişin kolaylaşması ve böylece öğrenciler ve öğretim görevlilerin hareketliliği ve istihdamının artırılması planlanmaktadır.

Bologna Süreci'nin 10 Eylem Başlığı:

1. Kolay anlaşılır ve birbirleriyle karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve/veya dereceleri oluşturmak (bu amaç doğrultusunda Diploma Eki uygulamasının geliştirilmesi),
2. Yükseköğretimde Lisans ve Yüksek Lisans olmak üzere iki aşamalı derece sistemine geçmek,
3. Avrupa Kredi Transfer Sistemini (European Credit Transfer System, ECTS) uygulamak,
4. Öğrencilerin ve öğretim görevlilerinin hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak,
5. Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını oluşturmak ve yaygınlaştırmak,
6. Yükseköğretimde Avrupa boyutunu geliştirmek,
7. Yaşam boyu öğrenimi teşvik etmek,
8. Öğrencilerin ve yükseköğretim kurumlarının sürece aktif katılımını sağlamak,
9. Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın cazip hale getirmek,
10. "Avrupa Araştırma Alanı (European Research Area, ERA) ile Avrupa Yükseköğretim Alanı (European Higher Education Area, EHEA) arasında bir sinerji kurmak ve Doktora çalışmaları.

Bologna Süreci Nasıl Başladı?

Bologna Süreci'nin temelleri 1998 yılında Fransa, İtalya, Almanya ve İngiltere Eğitim Bakanlarının Sorbonne'da gerçekleştirdikleri toplantı sonunda yayımlanan Sorbonne Bildirisi ile atılmıştır. Avrupa'da ortak bir yükseköğretim alanı yaratma fikri ilk kez bu bildiri ile ortaya çıkmıştır. Ancak, Bologna Süreci resmi olarak 1999 yılında Bologna Bildirisi'nin 29 Avrupa ülkesinin yükseköğretimden sorumlu Bakanları tarafından imzalanması ve yayımlanması ile başlamıştır.

Bologna Süreci Nasıl İşliyor?

Bologna Süreci, temel olarak uluslararası, ulusal ve kurumsal olmak üzere üç düzeyde yürütülmektedir. Uluslararası düzeyde, sürecin gelişimi ve koordinasyonundan sorumlu olan oluşum Bologna Süreci İzleme Grubu (Bologna Follow-Up Group, BFUG)'dur. BFUG, Bologna Süreci'nin öngördüğü hedeflerin gerçekleştirilmesi için alınacak önlemleri karara bağlamak ve süreç gelişimini takip amacıyla 2001 Prag Avrupa Bakanlar Toplantısında kurulmuştur ve Bologna Süreci'ne dahil olan ülkelerin temsilcilerinden oluşmaktadır.

Takip edilecek yöntemler ile gelecek iki yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan öncelik alanlarını belirlemek ve son iki yıl içerisinde kaydedilen ilerlemeleri değerlendirmek üzere her iki yılda bir Bologna ülkeleri yükseköğretimden sorumludur. Bakanlarının katılımı ile Bakanlar konferansı düzenlenmektedir. 1999'da Bologna'da gerçekleştirilen konferansın ardından 2001 yılında Prag'da, 2003'te Berlin'de, 2005 yılında Bergen'de, 2007 yılında

Londra'da, 2009 Leuven'de ve son olarak da 2010 Budapeşte'de yapılmıştır. Ulusal düzeyde Bologna Süreci, ülkelerin Yükseköğretimden sorumlu bakanlıkları, ulusal rektörler konferansları/komiteleri, ulusal üniversite birlikleri, ulusal öğrenci birlikleri ile kalite güvencesi kuruluşları, işverenler vb kuruluşlar tarafından yürütülmektedir.

Kurumsal düzeyde, Bologna Süreci, yükseköğretim kurumları, fakülteleri, bölümleri ile öğrenci ve öğretim görevlileri temsilcileri tarafından yürütülmektedir.

Avrupa Kredi Transferi Sistemi (AKTS)

Avrupa Kredi transfer Sistemi (AKTS), öğrenci merkezli, öğrencinin iş yüküne dayalı bir kredi sistemidir. Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tümünü (teorik ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler vb.) ifade eden bir birimdir. Başlangıçta kredi transferi için düşünülen bu sistem, kurumsal, bölgesel, ulusal ve Avrupa seviyesinde kredi toplama sistemi olarak da kullanılmaktadır. Öğrenci hareketliliğini ve öğrencilerin yurt dışında gördükleri eğitimlerinin kendi ülkelerinde akademik olarak tanınmasını kolaylaştırmak için Avrupa Birliği tarafından geliştirilen AKTS, yükseköğretim kurumlarına, program müfredatlarının hazırlanmasında yardımcı olurken, programların ulusal ve uluslararası ölçekte daha rahat biçimde karşılaştırılabilmesine olanak sağlamakta ve buna bağlı olarak, Avrupa Yükseköğretimini diğer kıtalar arasında daha çekici hale getirmektedir.

Bologna Süreci'nin Türkiye'de uygulanması aşamasında, AKTS en önemli çalışma alanlarından birisidir. Son yıllarda, Türkiye'deki birçok üniversite kendi kredi ve notlandırma sistemlerini AKTS prensiplerine uyumlaştırma çalışmalarını yoğunlaştırmış durumdadırlar. Bu kapsamda, üniversitelerde hem AKTS'nin uygulanışından hem de öğrencilerin AKTS üzerine bilgilendirilmesinden sorumlu olmak üzere AKTS kurum koordinatörleri ve her fakülte / bölüm için ayrı AKTS bölüm koordinatörleri belirlenmiştir. Aynı zamanda, Bologna Ulusal Takımı, Yükseköğretim Kurulu ile birlikte, özellikle yeni kurulmuş olan üniversitelerdeki akademisyenleri AKTS'nin doğru şekilde hesaplanması konusunda bilgilendirmek amacıyla ulusal ve/veya bölgesel düzeyde toplantılar, çalıştaylar düzenleyerek üniversitelerdeki AKTS çalışmalarını hızlandırmaktadırlar.

Gediz Üniversitesi SBF Sosyal Program Profili:

Sosyal Hizmet Lisans Programı, “sosyal hizmetler” in artan önemine paralel olarak geçmiş ve güncel olayların farklı yönleriyle bilimsel olarak irdelenmesinde öğrencisine eleştirel ve analitik düşünme becerisi kazandırmayı amaçlayan kapsamlı ve multi disiplinli bir programdır. Programda öğrencilerin ilk iki yılda Sosyal Hizmet’in temel derslerini başarıyla tamamlamaları beklenirken, sonraki iki yılda ise farklı konulara ve ilgi duydukları sosyal hizmet alanlarına yoğunlaşmaları hedeflenmektedir.

Lisans programının temelini sosyal hizmet yöntemleri, kuram ve uygulamalar, sosyal hizmet alan dersleri, seçimlik alan dersleri, uygulamalar, genel kültür ve ortak zorunlu derslerden

oluşmaktadır. Programda öğrencilere, Rapor Yazma Teknikleri, Sosyal Fayda Analizi- İstatistik, Araştırma ve Uygulamalı Sosyal Hizmet Araştırmaları, Ekonomik Kalkınmanın Sosyal Analizi gibi derslerle araştırıcı kişilik kazandırılmaktadır. Gelişim Psikolojisi (çocuk-ergen), Aktif Yaşlanma, Aile Yapısı ve Aile Danışmanlığı, Suçluluk ve Sosyal Hizmet, Tıbbi ve Psikiyatrik Sosyal Hizmetler ile Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetleri de kapsamlı olarak okutulmaktadır.

Program Çıktıları/Yeterlilikleri:

GÜ Sosyal Hizmet Lisans Programı'nı başarıyla tamamlayan mezunlar aşağıdaki bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olacaktır.

Öğrencinin;

PÇ1: Hizmet öncesinde profesyonel Sosyal Hizmet Uzmanı rolüne ve kimliğine hazırlanması,

PÇ2: Sosyal Hizmet alanındaki kavram, kuram, fikir ve verileri tanımlaması, analiz etmesi ve değerlendirebilmesi;

PÇ3: Sosyal Hizmet alanındaki uygulama, yöntem, araç ve tekniklerini tanıması, buna dayanak oluşturan mesleki formasyon, alan bilgisi ve hukuki çerçeveyi bilimsel kaynaklarla destekleyerek kullanabilmesi;

PÇ4: Sosyal Hizmetin tarih, değer, etik ilke ve standartlarını kavrayıp içselleştirebilmesi;

PÇ5: Sosyal Hizmet alanında yer alan yapılar, kurum ve kuruluşlar, aktörler ve diğer etkenler arasındaki ilişkilerin tarihini, sosyal ve kültürel boyutları ile tanımlaması; karşılaştırmalı bir şekilde analiz edebilmesi;

PÇ6: Sosyal Hizmetlerle ilgili; biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel ilişkileri tanımlaması ve karşılaştırabilmesi;

PÇ7: Küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki güncel sosyal hizmet konularını/ sorunlarını tanımlaması ve bilimsel verilere dayalı çözümler üretebilmesi;

PÇ8: Sosyal Hizmetlere temel oluşturan diğer disiplin ve konu alanlarıyla ilgili bilgiyi kullanabilmesi;

PÇ9: Mesleki işlevselliği sağlamak üzere; ulusal ve uluslararası siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerle ilgili gelişmeleri kavrayıp eleştirel bir şekilde değerlendirebilmesi, verileri yorumlayabilmesi, kanıtlara ve araştırmalara dayalı çözüm önerileri geliştirebilmesi;

PÇ10: Sosyal Hizmet alanı ile ilgili konularda ilgili kişi, grup ve kurumları bilgilendirebilmesi, düşünce ve çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilmesi;

PÇ11: Sosyal Hizmet mesleğinin gerektirdiği düzeyde bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilmesi;

PÇ12: Uygulamada karşılaşılan sorunlara bağımsız çözüm önerileri geliştirebilmesi ve gerektiğinde grup içerisinde sorumluluk alabilmesi;

PÇ13: Yönetimi altında çalışanların mesleki yeteneklerinin gelişimine yönelik etkinlikleri planlayabilmesi ve yönetebilmesi;

PÇ14: Uluslararası ortamda alanı ile ilgili kaynakları kullanabilecek, meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil bilgisine sahip olması;

PÇ15: Küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki sorunlara (insan hakları, kadın hakları, çocuk hakları ve çevre sorunlarına vs.) ilişkin farkındalık yaratılarak, bu yönde tutum ve davranışlar geliştirmesi;

PÇ16: Alandaki gelişmelerle ilgili verilerin toplanması, değerlendirilmesi, uygulanması, topluma ve meslek alanına aktarılması aşamalarında bilimsel ve etik değerlere uyabilmesinin, sağlanmasıdır.

Görüldüğü gibi öğrencinin dört yılda kazanması gereken merkezi tutumu, tali tutumları ve davranış değişiklikleri bir bir sayılmıştır.

Mesleki eğitim programlarının daha statik olduğu, bu nedenle tamamen bilimsel olmadığı ileri sürülebilir. Burada meslek mi? Bilim mi? Tartışması yapılabilir. Meslekte olsa bilimde olsa yeterlilik tartışması her aşamada ve her yerde yapılabilir.

Mezunların Meslek Profilleri:

GÜ Sosyal Hizmet Bölümü mezunları akademik ve sosyal faaliyetlerle yoğun şekilde geçirdikleri dört yıllık lisans eğitimlerinin ardından ulusal ve uluslararası kuruluşlarda çalışma fırsatları bulabilirler. Ülke içinde; **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı**, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri, **Sosyal Hizmet Merkezleri**, Çocuk Yuvaları, **sevgi evleri**, çocuk evleri, **Kreş ve Gündüz Bakımevleri**, Sevgi Evleri, Kız ve Erkek yetiştirme Yurtları, **Aile Danışma Merkezleri**, Koruyucu Aile Hizmetleri, **Yaşlı Huzurevleri**, Özürlü Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, **Özel Eğitim Kurum ve Kuruluşları**, Toplum Merkezleri, **Sosyal Yardım Örgütleri**, Sağlık Bakanlığı, **Üniversite**, **Kamu Hastaneleri ve Özel Hastaneler**, Toplum Sağlığı Merkezleri, **Üniversitelerin Mediko-Sosyal Merkezleri**, Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ve Bağlı Yurtlar, **Gençlik Merkezleri**, DPT (Kalkınma Bakanlığı), **Çalışma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu**, Adalet Bakanlığı, **Ceza ve Tevkif Evleri**, Islah Evleri, **Çocuk ve Aile Mahkemeleri**, Sokak Çocukları Merkezleri, **Sosyal yardım ve Dayanışmayı Teşvik Vakıfları**, Merkezi Yönetimin Merkez ve Taşradaki Halkla İlişkiler Birimleri, **Sanayi Kuruluşları**, Fabrikalar, **Yerel Yönetimler**, Sendikalar, **Sivil Toplum Kuruluşları** ve Özellikle Kamu Yararına Çalışan Dernekler.

Mezuniyet öncesi öğrenciler yoğun uygulama, araştırma, konferans ve panel gibi etkinliklerle alanı tanımakta ve mezuniyet sonrası iş bulma imkanları artmaktadır.

Bir Üst Dereceye Geçiş:

Programı başarılı bir şekilde tamamlayan öğrenci Sosyal Hizmet bilim/meslek alanında veya bu alandan öğrenci kabul eden diğer bilim dallarında yüksek lisans ve doktora derecelerine başvuruda bulunabilir.

SHF					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
SHF101	Sosyal Hizmet Mesleğine Giriş	3	0	3	10
SHF103	Sosyal Hizmet Tarihi	2	0	2	3
SHF102	Rapor Yazma ve Sunma Becerileri	2	0	2	3
SHF201	Sosyal Hizmet Kuramları I	3	0	3	5
SHF203	Sosyal Hizmet Araştırmaları	3	0	3	4
SHF205	İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre (I)	3	0	3	3
SHF202	Sosyal Hizmet Kuramları II	3	0	3	5
SHF204	Sosyal Hizmet Hukuku	2	0	2	2
SHF206	İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre (II)	3	0	3	3
SHF208	Sosyal Fayda Ölçümü, İstatistik-Analiz	2	0	2	2
SHF301	Sosyal Hizmet Kuramları III	3	0	3	5
SHF302	Ekonomik Kalkınmanın Sosyal Analizi	3	0	3	5
TOPLAM		32	0	32	50

%20 %20 olması gereken % 20-25

SHA					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
SHA101	Sosyal Hizmet Kurumlarını Tanıma	1	2	2	3
SHA103	Psikolojiye Giriş	2	0	2	2
SHA105	Sosyolojiye Giriş	2	0	2	2

SHA102	Mukayeseli Hayır Hizmetleri ve Sosyal Yardım	3	0	3	4
SHA104	Gelişim Psikolojisi (Çocuk-Ergen)	3	0	3	5
SHA106	Sosyal Psikoloji	2	0	2	3
SHA108	Sosyal Antropoloji	2	0	2	4
SHA203	Türkiye'nin Toplumsal Yapısı	3	0	3	4
SHA205	Aktif Yaşlanma	3	0	3	4
SHA207	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA209	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA202	Uygulamalı Sosyal Hizmet Araştırmaları	2	8	6	6
SHA204	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA206	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA208	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA301	Ailenin Yapısı, İşlevleri ve Aile Eğitimi	2	0	2	2
SHA303	Aile ve Çocuklarla Sosyal Hizmet	2	0	2	3
SHA305	Aile Danışma Hizmetleri	3	6	6	6
SHA307	Tıbbi ve Psikiyatrik Sosyal Hizmetler	2	0	2	2
SHA309	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA311	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA313	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA302	Sosyal Hizmet Yönetimi	3	0	3	3
SHA304	Sosyal Hizmet Kurumlarında Uygulama	0	8	4	6
SHA306	Yaşlılık Dönemi ve Yaşlılara Yönelik Hizmetler	2	0	2	2
SHA308	Suçluluk ve Sosyal Hizmet	2	0	2	2
SHA310	Çocuk Koruma ve Bakım Hizmetleri	3	0	3	4
SHA314	Alan Seçmeli	2	0	2	4

SHA316	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA401	Engellilik ve Engellilere Yönelik Hizmetler	3	0	3	4
SHA403	Sosyal Politika ve Planlama	3	0	3	5
SHA405	Sosyal Hizmet Kurumlarında Uygulama	0	8	4	6
SHA407	Sosyal Hizmet Mesleğinde Küresel Perspektifler	3	0	3	4
SHA409	Sosyal Hizmet Felsefesi ve Etik	2	0	2	3
SHA411	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA413	Alan Seçmeli	2	0	2	4
SHA402	Sosyal Hizmet Kurumlarında Blok Uygulama	1	30	16	30
TOPLAM		78	62	109	167

%68 %70

Olması Gereken %60-65

GKB					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
GKB102	Hukukun Temel Kavramları	2	0	2	3
GKB201	Temel Matematik ve İstatistiğe Giriş	2	0	2	2
TOPLAM		4	0	4	5

ATA					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
ATA101	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (I)	2	0	2	2
ATA102	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (II)	2	0	2	2
TOPLAM		4	0	4	4

TDL					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
TDL101	Türk Dili (I)	2	0	2	2
TDL102	Türk Dili (II)	2	0	2	2
TOPLAM		4	0	4	4

YDL					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
YDL101	İngilizce (I)	3	0	3	4
YDL102	İngilizce (II)	3	0	3	4
TOPLAM		6	0	6	8

TBT					
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
TBT101	Temel Bilgi Teknolojileri	2	0	2	2
TOPLAM		2	0	2	2

GKB,ATA,TDL,YDL veTBT Toplamı 20 23
%12 %10

Olması Gereken % 15- 20

ALAN SEÇMELİ LİSANS DERSLERİ (Fakülte Seçmeliler Dahil)

Kodu	Dersin Adı	T	U	K	AKTS
SBF 231	İspanyolca (I)	2	0	2	4
SBF 233	Öğrenmeyi Öğrenme	2	0	2	4
SHA 235	Sosyal Sorunlar	2	0	2	4
SHA 236	Genel Sağlık Bilgisi	2	0	2	4
SBF 232	İspanyolca (II)	2	0	2	4
SHA 234	Göçmen ve Sığınmacılarla Sosyal Hizmet	2	0	2	4
SHA 237	İktisada Giriş	2	0	2	4
SHA 238	İletişim Becerileri	2	0	2	4
SHA 240	Eski Metinleri Okuma Becerileri	2	0	2	4
SHA 242	Sosyal Fayda Odaklı Sosyal Hizmet Politikaları	2	0	2	4
SBF 331	Akademik Yazma Becerileri (I)	2	0	2	4
SHA 333	Sosyal İçerme ve Sosyal Hizmet	2	0	2	4
SHA 335	Yoksulluk ve Sosyal Hizmet	2	0	2	4
SHA 337	Sosyal Değişme	2	0	2	4
SHA 339	Kadın ve Kadına Yönelik Sosyal Hizmetler	2	0	2	4
SHA 341	Sosyal Hizmette Ortak Kavramsal Araçlar	2	0	2	4
SBF 332	Akademik Yazma Becerileri (II)	2	0	2	4
SBF 336	Sağlık Eğitimi	2	0	2	4

SHA 336	İslam'da Uhuvvat Anlayışı, Hoşgörü ve Sosyal Hizmet	2	0	2	4
SHA 338	İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet	2	0	2	4
SHA 431	Endüstriyel Sosyal Hizmet	2	0	2	4
SHA 433	Sosyal İnceleme Raporu Yazım Teknikleri	2	0	2	4
SHA 435	Stratejik Planlama ve Proje Yönetimi	2	0	2	4
SHA 437	Okul Sosyal Hizmeti	2	0	2	4

Toplam Mezuniyet Kredisi: 161

Toplam AKTS Kredisi: 240

SYLLABUS ÖRNEĞİ

DERSİN ADI	SOSYAL HİZMET TARİHİ					
	Dersin Kodu	Yarıyıl	Dönem	Haftalık Ders Saati	GÜ Kredisi	AKTS
SHF 103	1	Güz	Teorik 2	Pratik 0	2	3

Dersin Kategorisi:	Program Zorunlu Ders				
Dersin Düzeyi:	Lisans(Birinci Düzey)				
Dersin Dili:	Türkçe				
Dersin Veriliş Şekli:	Yüz Yüze				
Ön Koşul Dersleri:	-				
Opsiyonel Program Bileşenleri:	-				
Ders Koordinatörü:	Yrd.Doç.Dr. Bekir TÜRKMEN	E-Mail	bekir.turkmen@gediz.edu.tr		
Dersi Verenler:	Yrd.Doç.Dr. Bekir TÜRKMEN	E-Mail	bekir.turkmen@gediz.edu.tr		
Dersin Asistanları:	Araş.Gör.Serkan SEKENDÜR	E-Mail:	serkan.sekendur@gediz.edu.tr		
Dersin Web Sayfası:	Yok				
Dersin Amacı:	Öğrencilere sosyal hizmetlere ilişkin temel kavramları kazandırmayı, sosyal hizmetin tarihi ve felsefi temellerini kavratmayı, sosyal hizmetin doğuşu, tekâmülü ve bu mesleğin doğuşunu hazırlayan sosyal ve ekonomik gelişmeleri ortaya koymayı amaçlamaktadır.				
Ders İçeriği:	Öğrencilere Eski Türklerde, Selçuklu ve Osmanlılarda ve İslam'da sosyal hizmet sistemlerinin nasıl uygulandığı, geliştiği ve işlediği incelenir. Türkiye, Avrupa ve ABD'de sosyal hizmet mesleğinin temellerinin nasıl atıldığı anlatılır.				
Dersin Öğrenme Çıktıları:	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler aşağıda verilen bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip olacaklardır: 1.Öğrencinin Türkiye, Avrupa ve Dünyadaki sosyal refah sistemlerinin gelişimini analiz edebilme yeteneğini kazanabilmesi. 2.Her düzeyde sosyal hizmet uygulamasına rehberlik eden kavramsal çerçeveyi, bakış açılarını, kuramsal yaklaşımları ve modellerinin hangi aşamalarda ve nerelerde kullanabileceğinin öğretilmesi. 3.Sosyal hizmet alanlarında toplumun ve dünyanın gündemindeki kuramsal tartışmaları ve uygulamaları izleyebilme ve değerlendirebilmesi. 4.Öğrencinin geçmişi kavrayarak sosyal hizmetin mesleki ve bilimsel yönüyle ilgili bilgileri edinmeye hazır hale gelebilmesi.				

DERSİN KAYNAKLARI/ MATERYALLERİ

Ders Kitabı/ Materyalleri	<p>Armaoğlu, F. (2006). 19. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1789- 1914). Alkım Yayınevi, İstanbul.</p> <p>Armaoğlu, F. (2010). 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1995). 15. Basım, Alkım Yayınevi, İstanbul.</p> <p>Cılga, İ. (2001). Türkiye’de İnsan ve Toplum Sorunları Karşısında Sosyal Hizmet, İnsani Gelişme ve Sosyal Hizmet, H.Ü.Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Yayını, Ankara</p> <p>Cılga, İ.(2004) Bilim ve Meslek Olarak Türkiye’de Sosyal Hizmet, H.Ü. Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Yayın No:16</p> <p>Çengelci,E.(1996) Cumhuriyet Türkiye’sinde Sosyal Hizmetlerin Örgütlenmesi, Ankara</p> <p>Dikeçligil,B.Çiğdem,A.(1990) Aile Yazıları I,Temel Kavramlar Yapı ve Tarihi Süreç,Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayını,Ankara</p> <p>Karataş, K.(1996) “Sosyal Refah: Kavramsal Boyutu, Gelişimi ve Nitelikleri” Yaşam Boyu Sosyal Hizmet, H.Ü. Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Yayını, Ankara</p> <p>Kongar, E.(1972) Sosyal Çalışmaya Giriş, Sosyal Bilimler Derneği Yayını, Ankara</p> <p>Kut, S.(1988) Sosyal Hizmet Mesleğinin Nitelikleri,Temel Unsurları, Müdahale Yönetimleri, Ankara</p> <p>Sencer, Muzaffer. İnsan Hakları. TODAİE Yayını. Ankara: 1986, syf: -36</p> <p>Salim, M.,(2011), Geçmişten Günümüze Türkiye’de Çocuk Koruma Politikaları Ve Sosyal Hizmetler Ve Çocuk Esirgeme Kurumu, SDÜ Master Tezi, Isparta</p> <p>Türkmen, B. (1987) Cumhuriyet Döneminde Sosyal Hizmetler ve Sosyal Hizmet Müesseseleri, Ankara</p> <p>Türkmen, B. (2015), “Sosyal Hizmet Tarihi”, e-kitap, İzmir.</p>
----------------------------------	---

PLANLAN ÖĞRETİM PLANI, İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI ve METOT

Hafta	Konular	Ön Hazırlık	Aktivite ve Ders İşleniş Metotları
1	Tanışma, dersin genel işlenişi ile ilgili tartışma, sosyal hizmet konu alanındaki temel kavramlar (1: İlgı, ihtiyaç, yoksulluk, yoksunluk, sosyal yardım, sosyal dayanışma)	Friedlander, W. A. (1966). Sosyal Refah Hizmetine Başlangıç, Sağlık ve Sosyal Yardım BakanlığıSosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü Yayınları, Sayı: 44, Şenyuva Matbaası, Ankara.	Sözlü anlatım soru-cevap sorgulama
2	Sosyal hizmet ile ilgili temel kavramlar (2): Sosyal refah, sosyal refah politikası, sosyal hizmet, sosyal adalet, sosyal içerme, dezavantajlı gruplar, engelliler ve korunmaya muhtaç çocuklar	Dikeçligil,B.Çiğdem,A.(1990) Aile Yazıları I,Temel Kavramlar Yapı ve Tarihi Süreç,Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayını,Ankara	Örnek Vaka Soru-cevap Tartışma-değerlendirme
3	Sosyal hizmete duyulan ihtiyaç,(1)İslam öncesi Türklerde sosyal dayanışma ve Yardımlaşma	Dikeçligil,B.Çiğdem,A.(1990) Aile Yazıları I,Temel Kavramlar Yapı ve Tarihi Süreç,Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayını,Ankara	
4	Sosyal hizmete duyulan ihtiyaç(2)Selçuklu ve Osmanlılarda sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, İslam’da kardeşlik ve yardımlaşma	Türkmen, B. (2015), “Sosyal Hizmet Tarihi”, e-kitap, İzmir.	Soru-cevap Tartışma-değerlendirme
5	Avrupa’da (1)Rönesans hareketleri, ihtilaller, isyanlar ve sanayi devrimi	Armaoğlu, F. (2006). 19. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1789- 1914). Alkım Yayınevi, İstanbul.	Sözlü anlatım
6	Avrupa’da Sanayi Devrimi sonrası ortaya çıkan sosyal sorunlar, sosyal bilimlerin gelişmesi, sosyal sorunların alan bulmaya başlaması	Cılga,İ,Hatiboğlu,B. (2012)Sosyal Bilimler ve Sosyal Hizmet, Ankara	Soru-cevap Tartışma-değerlendirme
7	İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Liberal Devletten Refah Devleti’ne geçiş	Sencer, Muzaffer. İnsan Hakları. TODAİE Yayını. Ankara: 1986, syf: -36	Sözlü anlatım
8	Vize		
9	Sosyal hizmetin meslek ve disiplin haline geçiş süreci ve sürece katkıda bulunan kişiler	Zastrow,C.,(2013) Sosyal hizmete Giriş, Ankara	
10	Sosyal hizmetlerin Avrupa ve Amerika’da örgütlenme modellerinin tarihsel gelişimi	Friedlander, W. A. (1966). Sosyal Refah Hizmetine Başlangıç, S.S.Y.B Ankara.	Sözlü anlatım

11	Türkiye’de sosyal hizmetlerin tarihsel gelişimi (1) Milli Mücadele Dönemi	Türkmen,B.,(1980), Korunmaya Muhtaç Çocuklar Sorunu, Ankara Türkmen, B. (2015), “Sosyal Hizmet Tarihi”, e-kitap, İzmir.	Örnek vaka Soru-cevap Sorgulama değerlendirme. Analiz-sentez çalışmaları
12	Türkiye’de sosyal hizmetlerin tarihsel gelişimi (2): Cumhuriyet Dönemi	Türkmen, B. (1987) Cumhuriyet Döneminde Sosyal Hizmetler ve Sosyal Hizmet Müesseseleri, Ankara	Soru–cevap Tartışma-değerlendirme Öğrenci sunuşu
13	Türkiye’de Sosyal Hizmetlerin Tarihsel Gelişimi (3): 1961-1982 Anayasaları Dönemleri	Türkmen, B. (2015), “Sosyal Hizmet Tarihi”, e-kitap, İzmir.	
14	Türkiye’de Sosyal Hizmetlerin Tarihsel Gelişimi (4): Yakın Dönem Gelişmeler	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Web Sayfası ve Yayınları	
15	Türkiye’de ve Dünya’da sosyal hizmetin geleceğine dair tartışmalar, ders hakkında genel değerlendirme.		Soru–cevap Tartışma-değerlendirme Öğrenci sunuşu Analiz-sentez çalışmaları
16	Final Sınavı		

DEĞERLENDİRME YÖNTEM ve KRİTERLERİ

Değerlendirme, Gediz Üniversitesi Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine uygun olarak aşağıda ağırlıkları verilen değerlendirme kriterlerine göre gerçekleştirilecektir.

Dönem içi Aktiviteler/ Çalışmalar	Sayı	Ağırlık Oranı %
Devam (Sınav hariç olmak üzere 14 Hafta)	14	10
Ödev(ler)	2	5
Alan Çalışması (Teknik Gezi, İnceleme Gezisi vb.)	3	6
Sunum/ Seminer	2	4
Quiz	1	5
Vize Sınavı	1	20
Final	1	50
TOPLAM		100
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notu Katkısı (Vize Sınavı Dahil)		50
Dönem Sonu Çalışmaların Başarı Notu Katkısı (Final Sınavı)		50
TOPLAM		100

AKTS/ DERS BAŞARISI İÇİN ÖĞRECI İŞ YÜKÜ

Aktiviteler	Birim Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam (İş Yükü Saati)
Ders Saati (Sınav hariç olmak üzere 14 Hafta.)	14	2	28
Ödev(ler)	2	5	10
Sunumlar/ Seminerler	2	5	10
Quiz ve Quiz’e Hazırlık Çalışması	1	1	1
Vize Sınavı	1	10	10

Alan Çalışmaları (Teknik Geziler, İnceleme Gezileri vb.)	1	10	10
Final Sınavı/Bitirme Projesi/ Tez Çalışmaları	1	21	21
Toplam (İş Yükü Saati)			90
AKTS (Toplam İş Yükü Saati/ 30)			3

DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARININ PROGRAM ÇIKTILARIYLA İLİŞKİSİ						
#	Program Çıktıları	Dersin Katkısı (1- en düşük/ 5- en yüksek)				
		1	2	3	4	5
SOSYAL HİZMET						
1	Hizmet öncesinde öğrencinin profesyonel Sosyal Hizmet Uzmanı rolüne ve kimliğine hazırlanması			X		
2	Sosyal Hizmet alanındaki kavram, kuram, fikir ve verileri tanımlaması, analiz etmesi ve değerlendirebilmesi			X		
3	Sosyal Hizmet alanındaki uygulama, yöntem, araç ve tekniklerini tanıması, buna dayanak oluşturan mesleki formasyon, alan bilgisi ve hukuki çerçeveyi bilimsel kaynaklarla destekleyerek kullanabilmesi		X			
4	Sosyal Hizmetin tarihini, değerlerini, etik ilke ve standartlarını kavrayıp içselleştirebilmesi					X
5	Sosyal Hizmet alanında yer alan yapılar, kurum ve kuruluşlar, aktörler ve diğer etkenler arasındaki ilişkilerin tarihini, sosyal ve kültürel boyutları ile tanımlaması; karşılaştırmalı bir şekilde analiz edebilme yeteneğini kazanması					X
6	Sosyal Hizmetlerle ilgili; biyo-psikolojik sosyal ve kültürel ilişkileri tanımlaması ve karşılaştırabilmesi			X		
7	Küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki güncel sosyal hizmet konularını/ sorunlarını tanımlaması ve bilimsel verilere dayalı çözümler üretebilmesi için geçmişi kavraması		X			
8	Sosyal Hizmetlere temel oluşturan diğer disiplin ve konu alanlarıyla ilgili bilgileri kullanabilmesi		X			
9	Mesleki işlevselliği sağlamak üzere; ulusal ve uluslararası siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerle ilgili gelişmeleri kavrayıp eleştirel bir şekilde değerlendirebilmesi, verileri yorumlayabilmesi, kanıtlara ve araştırmalara dayalı çözüm önerileri geliştirebilmesi			X		
10	Sosyal Hizmet alanı ile ilgili konularda ilgili kişi, grup ve kurumları bilgilendirebilmesi, düşünce ve çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilmesi		X			
11	Sosyal Hizmet mesleğinin gerektirdiği düzeyde bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilmesi		X			
12	Uygulamada karşılaşılan sorunlara bağımsız çözüm önerileri geliştirebilmesi ve gerektiğinde grup içerisinde sorumluluk alabilmesi		X			
13	Yönetimi altında çalışanların mesleki yeteneklerinin gelişimine yönelik etkinlikleri planlayabilmesi ve yönetebilmesi			X		
14	Uluslararası ortamda alanı ile ilgili kaynakları kullanabilecek, meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde bir yabancı dil bilgisine sahip olması		X			
15	Küresel, bölgesel ve ulusal düzeylerdeki sorunlara (insan hakları, kadın hakları, çocuk hakları ve çevre sorunlarına vs.) ilişkin farkındalık yaratılarak, bu yönde tutum ve davranışlar geliştirmesi			X		
16	Alandaki gelişmelerle ilgili verilerin toplanması, değerlendirilmesi, uygulanması, topluma ve meslek alanına aktarılması aşamalarında bilimsel ve etik değerlere uyabilmesininin, sağlanmasıdır			X		

DERSE İLİŞKİN ETİK KURALLAR	
İnsan kaynağının korunması bağlamında; kapasitesiz insan yoktur, kapasitesi yeterince keşfedilemeyen insan vardır ilkesi, dersin her aşamasında dikkate alınacaktır.	
Hazırlayan	Yrd.Doç.Dr. Bekir TÜRKMEN

Syllbus' dan anlaşılacağı üzere genel öğretim yöntemleri (anlatım, soru-cevap, tartışma, problem çözme (pdö), gezi-gözlem, laboratuvar, drama(dramatizasyon), örnek olay ve ödev gibi yöntemler ve bazı teknikler uygulanmaktadır.

Özel Öğretim Yöntemleri ise ;

Kurum Tanıma dersinde öğrenilenler,

Rapor yazmak suretiyle öğrenilenler,

Sosyal Hizmet atölyesinde Öğrenilenler,

Uygulamalı Araştırma dersinde yaptırılan uygulamalar,

Sosyal Hizmet Kurumlarında yapılan Stajlar (I, II, III),

Vak'a çalışması uygulamaları,

Sosyal Grup Çalışması v.b. de özel öğretim yöntemleri olarak uygulanmaktadır. Öğrenciler kuramsal derslerde öğrendiklerini üniversitemizde çok sayıdaki sosyal kulüpte ve stk'larda da gönüllü olarak uygulama fırsatı bulmaktadırları.

- Sonuçta Sosyal Hizmet Eğitimi, sosyal hizmetler alanında görev alacak (sosyal hizmet uzmanı; sosyal pedagog veya sosyal çalışmacı) kişileri alana hazırlamak maksadıyla yürütülen bir meslekî eğitimidir.
- Türkiye'de sosyal hizmet lisans eğitim programlarında genelci yaklaşım tercih edildiği görülmektedir. Bunun nedenlerini bakanlık, merkez ve taşra örgütleri, yerel yönetimler ve STK'lar açısından özetlemiştik. Bakanlığın ve diğer sosyal hizmet alanlarının bu konuda ne istediklerini bilecekleri zamanı bekleme lüksümüz yoktur. Biz çalışmalarımızı etkili, profesyonel ve bilimsel esaslara uygun olarak sürdüreceğiz.
- Amerikan Sosyal Hizmet Eğitim Konseyi (Sosyal Hizmet Lisans ya da Yüksek Lisans Akreditasyonundan Sorumlu) sosyal hizmet müfredatında araştırma eğitiminin önemini vurgulamıştır. Biz de buna tam bu anlayışa uygun bir eğitim programı geliştirmeye çalıştık. Eğitim programı ya da akreditasyon standartları, (Sosyal hizmet Eğitim Konseyi, 2002) lisans ve yüksek lisans eğitim programlarının her ikisinde de araştırmacı bir içerik ya da becerilerin düşünülmesi gerekliliği üzerinde durulmaktadır. Maalesef alınan sosyal hizmet lisans eğitimi sonrasında alanda uygulamalarda bulunan sosyal hizmet uzmanlarının bilimsel araştırma bulgularının önemini kavrama ve mesleki kariyerleri boyunca bu araştırma bulgularını tanıma, değerlendirme ve uygulama için gerekli donanımına sahip olamadıkları ve meslek hayatları boyunca bunun sıkıntısını çektikleri gözlenmektedir.
- Kanıta dayalı uygulama son yıllarda sosyal hizmette ve psiko-sosyal disiplinlerde ve sağlık bilimlerinde yaygın olarak kullanılan bir terim ve aynı zamanda yeni bir paradigmadır. Kanıta dayalı uygulama, sosyal hizmet uzmanlarının sunmuş oldukları hizmetin kalitesini artıracak ve onlara mesleki kariyerleri boyunca araştırma-temelli

uygulamaları takip etmelerinde yardımcı olacak ve böylece de mesleğin kredibilitesini artıracak sosyal hizmet eğitimi ve uygulaması için yeni bir paradigmadır. (*)

Bu eğitimler için eleştirel düşünme becerisi ve çağdaş sosyal hizmet uygulamasının gerekliliği olan kanıta dayalı uygulamayı gerçekleştirebilmek için bazı kaynaklara gereksinim duyulmaktadır. Sağlam bir araştırma, rapor yazma ve uygulamalı araştırma yanında sosyal hizmet uzmanlarının el kitapları ve başkaca mesleki yayınlarca desteklenmesi gerekir.

Mezuniyet sonrası her beş yılda bir SHU ları sosyal hizmet bölümlerinde 30 kredilik dersler olarak kendilerini yenilemelidir.

KAYNAKLAR

Ertürk, Selahattin,(1982) “Eğitimde Program Geliştirme”, Yelkentepe Yayınları: 4, Ankara

ÖZKAN, Yasemin; GÖKÇEARSLAN, ÇİFCİ Elif, (2012); “Sosyal Hizmette Kanıta Dayalı Uygulamalar: Sosyal Hizmet Eğitimi Açısından İrdelenmesi”, *Toplum ve Sosyal Hizmet*,23(1), s.149-160

(*) <http://www.sosyalhizmetuzmani.org/shizmetegitimi.htm>

<http://www.basarisiralamalari.com>

<http://www.idealsosyalhizmet.com/sosyalhizmetnedir/>

<http://www.yok.gov.tr/>